

DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **8 str.** Redakcja przyjmuje codziennie od godz. 10-12 w po. Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza Konto czekowe P. K. O. Nr. 205.102 Cena numeru w Bydgoszczy i na prowincji gr 20
Rekopisów Redakcja nie wraca Redakcja Administracja: Mostowa 6, Tel. 22-18 Tel. Redakcji dzienny 22-18 nocny 16-80

Rok IV.

Bydgoszcz, wtorek 18 lipca 1933

Nr. 161

Najwyższą sprawą — dobro, honor i potęgę Rzeczypospolitej

Ze święta „Straży Przedniej” w Gdyni

Wczorajszej niedzieli organizacja pracy obywatelskiej młodzieży „Straż Przednia” obchodziła w Gdyni uroczystość poświęcenia sztandaru, oraz ślubowania wszystkich członków kolonii i obozów służby i wierności Państwu.

W święcie tem wzięło udział z górną 2 tysiące młodzieży obojga płci, przebywającej na kolonjach letnich w Gdyni, Kartuzach i Chmielnie.

Oficjalne uroczystości rozpoczęto z chwilą przyjazdu p. premiera Jędrzejewicza, którego rano powitali na dworcu wojewoda pomorski dr. Seydlitz, komisarz rządu mgr. Sokół, naczelnik Jan Pic de Replonge, oraz liczni przedstawiciele miejscowego społeczeństwa. Pan Premier, po odebraniu honorów i raportów od kompanij honorowych K. P. W. Straży Przedniej i Harcerstwa, udał się z dworca do Urzędu Morskiego, a stamtąd motorówką do statku „Gdynia”, gdzie PRZYJĘTY ZOSTAŁ NA KRÓTKIEJ AUDJENCJI PRZEZ PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ.

Na moło Wilsona

Punktualnie o godz. 10,45 p. premier Jędrzejewicz przybył na moło wilsonowskie gdzie zgromadziły się wszystkie oddziały Straży Przedniej, Harcerstwa oraz miejscowe organizacje P. W. i społeczne.

Po przemówieniu powitałem, które wygłosił wiceprezes Rady Naczelnej „Straży Przedniej” Karol Makuch, p. premier Jędrzejewicz przyszedł przed frontem oddziałów, odbierając raport od komendantów.

O godz. 11 odbyła się SOLENNA MSZA ŚW. POŁOWA, odprawiona przez ks. prałata Roszczyniańskiego z Weherowa.

U stóp ołtarza zajęli miejsca honorowe p. premier Jędrzejewicz, Jego Eminencja Ksiądz Biskup Okoniewski, prezes B. B. W. R. pułk. Sławek, komisarz gen. Rzplitej w Gdańsku min. Papee, wojewoda pom. dr. Seydlitz, dowódca obrony wybrzeża kmdr. Frankowski, komendant portu wojennego kmdr. Filanowicz, Komisarz Rządu mgr. Sokół, kurator Okr. Szk. Poznańskiego dr. Pollak, naczelny redaktor naszego pisma poseł Birkenmayer, poseł Skrypnik, prezes Rady Grodzkiej B. B. W. R. Kawczyński i wielu innych.

Po skończonym nabożeństwie KS. BISKUP OKONIEWSKI WYGŁOSIŁ DO MŁODZIEŻY PŁOMIENNE KAZANIE, nawołując do nieustannej pracy dla dobra i chwały Rzeczypospolitej.

Dalszą wzniosłą chwilą było POSWIĘCENIE SZTANDARU STRAŻY PRZEDNIEJ, utkanego z biało-amarantowego, lnianego płótna. Sztandar ten ofiarowało Straży Przedniej miasto Gdynia. Aktu poświęcenia dokonał Ks. Biskup, przy asystencji rodziców chrześniwych w osobach prezesa Zw. Weteranów z r. 1963, ppor. Stankiewicza i panny Marji Hołowczanki córki śp. Tadeusza Hołównki. Dopelnieniem tej części uroczystości było wbijanie srebrnych gwoździ pamiątkowych do drzewca sztandaru, pomiędzy którymi znajdowały się gwoździe od p. premiera Jędrzejewicza.

Ks. Biskupa Okoniewskiego panny Hołowczanki, ppor. weterana Stankiewicza min. Pierackiego, podsekretarza stanu Dolanowskiego, pułk. Sławka, dyr. dep. Nakoniecznikoffa, kuratorów okręgów szkolnych itd

Pan Prezydent na uroczystościach

Około godz. 13 przybił do nabrzeża

„Straż Przednia” — awangarda w zwycięskim marszu Narodu

Przemówienie p. Premiera Jędrzejewicza

Z kolei nastąpił UROCZYSTE ŚLUBOWANIE CZŁONKÓW KOLONIJ I OBOZÓW, wreszcie dłuższe i głęboko ujęte przemówienie p. Premiera Ministra W. R. i O. P. i twórcy organizacji „Straży Przedniej” J. Jędrzejewicza.

„Pamiętam jak dziś, czasy z przed lat 30 — zaczął p. Premier — gdy jako młody chłopak z 7 klasy brałem udział w pracach tejżej rzecz oczywista, organizacji młodzieży polskiej starszych klas gimnazjum żyłomierskiego. Inne to były czasy niż dziś. Prześladowani za naszą polskość szpiegowani przez zaborcze władze, wyrzucani ze szkół — musieliśmy pracować w tajemnicy. Byliśmy sami, niemal bez kierownictwa. I może dlatego, żeśmy byli sami, musieliśmy się zdobywać na większy wysiłek i większe poczynania niżby to z naszych jeszcze młodych lat wynikało. O własnym organizacyjnym sztandarze mowy być nie mogło. W ówczesnym powietrzu nie mogła łopotać chorągiew z polskimi znakami...”

„Dziś, dziewczęta i chłopcy ze Straży Przedniej — w obecności Majestatu Rzeczypospolitej uwidocznionego w osobie Pa-

nie spodziewanie statek „Gdynia”, na którym Pan Prezydent Rzeczypospolitej spędza wywczas letnie.

PAN PREZYDENT powitany hymnem narodowym i gromkimi okrzykami tysięcznych rzesz, zebranych na moło, nie schodząc z pokładu BRAŁ UDZIAŁ W DALSZEJ UROCZYŚCOCI, której przebieg transmitowany był przez Polskie Radio.

organizacja Wasza stanie się awangardą idącego Narodu w jego zwycięskim marszu ku wspaniałemu jutru Polskiej Państwowości”.

W jednym szeregu z młodzieżą polską stoi młodzież ukraińska

Duże wrażenie wywarło również przemówienie bawiącego w Gdyni z wycieczką ukraińską posła Skrypnika z Wołynia. Posł Skrypnik, występując w imieniu żywiołu ukraińskiego Kresów Wschodnich, stwierdził wobec Majestatu Rzeczypospolitej, uosobionego w Panu Prezydencie Państwa, gorące przywiązanie ludności ukraińskiej do Polski.

„Przyjechalismy, Panie Prezydencie, z dalekiej ziemi wołyńskiej na święto organizacji młodej Polski, aby stwierdzić, że prawdą naszej ziemi jest uczciwa praca dla dobra i potęgi Rzeczypospolitej. Dziś w jednym szeregu z młodzieżą polską stoi młodzież ukraińska, która przybyła na Pomorze, by złożyć hołd polskiemu Bałtykowi i zadziernąć serdeczne węzły duchowe pomiędzy obydwu kresami Państwa. Dziś młodzież ukraińska zadokumentowała swe doń przywiązanie i stwierdziła dobitnie, że w chwili gdy zajdzie tego potrzeba, potrafi stanąć w jego obronie. Przyrzekamy ze wszystkich naszych sił pracować dla dobra i potęgi Państwa Polskiego i ślubujemy kochać to morze tak, jak kocha je cały naród polski”.

Niech żyje młodzież polska

kochająca własną Ojczyznę

Uroczystości na wybrzeżu zakończyły okrzyki, wzniesione przez p. Premiera na cześć Pana Prezydenta Rzplitej i Pana Marszałka Piłsudskiego, — przez posła Skrypnika i nac. Pic de Replongę a na cześć Pana Prezydenta oraz OKRZYK PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

„NIECH ŻYJE MŁODZIEŻ POLSKA, KOCHAJĄCA WŁASNĄ OJCZYZNĘ”.

„Niech żyje Pan Prezydent Mościński, niech żyje Polska!” — brzmiała żywiołowa odpowiedź tysięcznych rzesz młodzieży, a echo rozniosło ją hen, szeroko po błękitnych falach Bałtyku...

W godzinach popołudniowych, p. Premier w otoczeniu dygnitarzy państwowych, duchowieństwa i reprezentantów wojskowości przyjął defiladę młodzieży i związków na ul. 10-go Lutego przed gmachem Poczty. Wieczorem odbyły się pisy regionalne w świetlicy na Grabówku.

KONCOWE UROCZYŚCOCI ŚWIĘTA STRAŻY PRZEDNIEJ odbyły się wieczorem w sali hotelu Emigracyjnego, dokąd przybył p. premier Jędrzejewicz.

Po wykonaniu przez chór męski Straży szeregu pieśni, zabrał głos wiceprezes organizacji Straży, Makuch, poświęcając przemówienie zasługom, położonym na polu organizacyjnym przez p. Skwarczyńskiego.

Z kolei naczelnik Straży Przedniej Pic de Replonge wręczył p. Premierowi mundur organizacyjny Straży Przedniej. P. Premier przyjął ofiarowany dar, serdecznie mu dziękując.

Osiem milionów Polaków zagranicą w obronie Pomorza i morza

Wezwania Polonji Zagranicznej do zorganizowania obchodów „Święta Morza” nie przebrzmiało bez echa. Wszystkie nasze skupienia emigracyjne i mniejszościowe zareagowały b. żywo na to wezwanie.

W zagranicznej prasie polskiej ukazują się obszernie sprawozdania z odbytych uroczystości które w tym roku wypadły imponująco. — Do Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy wpływają z różnych krajów rezolucje, — uchwalone na obchodach „Święta Morza” i sprawozdania z całego przebiegu uroczystości. Dotychczas nadeszły wiadomości o Święcie Morza jakie na szeroką skalę urządzili Polacy amerykańscy w New Jorku, Chicago, Detroit, Cleveland i innych miastach liczniej za-

mieszkałych przez wychodźstwo oraz w Kanadzie.

Święto Morza obchodziły kolonie polskie w Szwajcarii we Włoszech, w Jugosławii, Austrii, Czechosłowacji, Niemczech, Danji, Holandji, Finlandji i w innych krajach. Obok sprawozdań i rezolucji, które ciągle jeszcze na pływają, komitety obchodów Święta Morza na emigracji nadsyłać zaczynają kwoty zebrane na Fundusz Morski i na Fundusz Kolonialny.

Kwoty te zbierają nawet najbiedniejsze nasze środowiska emigracyjne. Fakt ten wymaga specjalnego podkreślenia; świadczy on wymownie o zrozumieniu i gorącym odruchu sprawy dostępu Polski do morza przez najszersze masy naszego wychodźstwa.

Wykłady akademickie im. Marszałka Piłsudskiego

zainaugurowano wczoraj w Gdyni

Wczoraj odbyło się tu otwarcie międzynarodowych wykładów akademickich w Gdyni im. Marszałka Piłsudskiego.

Po nabożeństwie uroczystość inauguracyjną rozpoczęła się przemówieniem prorektora dr. Hilarowicza, prezesa rady instytutu międzynarodowego wykładów nauk

administracyjnych i gospodarczych. Z kolei nastąpiły przemówienia przedstawicieli rządu, sfer gospodarczych oraz związków akademickich państw słowiańskich i in. Otwarcie wykładów zaszczycił swą obecnością p. premier Jędrzejewicz i wicemarszałek Polakiewicz.

Państwo i obywatel

Własnymi siłami przewycięzamy kryzys

Przystosowanie życia gospodarczego i społecznego w Polsce do warunków narzuconych naporem światowego kryzysu ekonomicznego — jest tem wielkiem i odpowiedzialnym zadaniem, które spadło na barki czynników rządzących w kraju. Ra chuby, że konferencja londyńska przyniesie, jeśli nie bezpośrednią ulgę, to choćby wskazania, jak należy walczyć z pogłębiającym się wciąż kryzysem — zawiodły. Rzeczywistość ostatnich czterech tygodni obrad londyńskich wykazała, że stamtąd nie należy się spodziewać recept, których zastosowanie uzdrowić mogłoby schorzone organizmy gospodarcze na świecie.

Rząd nasz, nie czekając aż reprezentanci 66 państw w Londynie obmyślą środki zaradcze, nie wierząc zresztą od samego początku w obmyślenie jakiegokolwiek lekarstwa, skutecznego dla wszystkich — z całym spokojem i powagą prowadził w dalszym ciągu swe prace ochronne, które w ostatnich latach wydały w Polsce tak dodatnie rezultaty, jak uchronienie budżetu państwowego przed katastrofą, utrzymanie waluty w niewzruszonym stanie, wzmocnienie naszego bilansu handlu z zagranicą.

W Londynie oświadczyliśmy, że chętnie będziemy rzeczowo współdziałali na każdym polu i przy każdym projekcie, mającym uzdrowić stosunki gospodarcze, objawiliśmy pełną gotowość współpracy — niemniej jednak ani na krok nie odstąpiliśmy od zasadniczej tezy przyswajającej od czterech lat, od początku kryzysu, rządowi naszemu, że przedewszystkiem liczyć musimy na własne siły, że przystosować musimy stopę życiową zarówno gospodarki państwowej, jak też i każdego obywatela państwa do realnych, wciąż zmieniających się stosunków i warunków.

Właśnie teraz, po załamaniu się konferencji londyńskiej w tej pierwszej połowie upalnego lipca, długotrwałe i gruntowne, zapobiegliwe i wszechstronne narady władz naszych, ukoronowane zostały szeregiem uchwał, których ideą zasadniczą i celem jest ów doniosły proces przystosowania państwa i społeczeństwa do tego, co wnosi rzeczywistość. Dwukrotnie posiedzenia Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów zakończone zostały powzięciem bardzo ważnych uchwał, zmierzających do unormowania i ożywienia życia gospodarczego w kraju. Na czym te uchwały polegają i jakie dziedziny obejmują?

Przedewszystkiem obejmują tę część społeczeństwa, która u nas już z racji swej liczebności dominującą odgrywa rolę: rolnictwo. Już sejm z inicjatywy rządu i Bloku Bezpartyjnego uchwalił szereg ulg dla stanu rolniczego, umożliwił dlań kredyty i starał się o możliwie najszerokie odciążenie. Obecnie rząd ustalił dalsze etapy pomocy dla rolnictwa, polegające na stosowaniu premii hodowlanych, akcji interwencyjnej i t. d.

Regulamin kredytowy Banku Akceptacyjnego

Pod przewodnictwem prezesa dr. Władysława Wróblewskiego odbyło się posiedzenie Rady Banku Akceptacyjnego. Rada wysłuchała sprawozdania informacyjnego dyrektora, poczem uchwaliła regulamin kredytowy Banku, oraz powołała komisję do opracowania instrukcji Banku Akceptacyjnego dla instytucji wierzycielskich.

Daryska misja Papena

„Die Freiheit”, dziennik wychodzący od kilku tygodni w Saarbruecken i prowadzący zaciekle kampanię przeciwko hitleryzmowi, zamieścił następujące informacje: Von Papen zamierza odwiedzić niedługo Łaryż. Rząd Rzeszy za pośrednictwem osób trzecich zwrócił się do francuskich kół radykalno-socialistycznych w celu wysondowania opinii dotyczącej tego projektu. Rząd Rzeszy zapewnia wbrew faktom, że bojkot żydów już się skończył i że będą oni mieli jedynie zamknięty dostęp do administracji.

Dalszą dziedziną bardzo trudną i w obecnych warunkach skomplikowaną, są kwestje podatkowe. Państwo musi mieć środki na swe potrzeby: obywatelowi bardzo ciężko jest wypełniać swe zobowiązania podatkowe. Suma zaległości osiągnęła niemal miliard złotych. Uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów zmierzają zatem do stworzenia udogodnień, aby oba czynniki — państwo i obywatel — mogły sprostać zadaniom.

Lecz nie to jedno, nie samo sprowadzenie do wspólnego mianownika pretensyj skarbu i obywatela, musi być obecnie wytyczną działań ku naprawie stosunków gospodarczych w kraju. Trzeba zwiększyć w kraju produkcję i zatrudnienie. Trzeba uruchomić warsztaty pracy i dać bezrobotnym środki do życia. Dlatego też ostatnie uchwały ustalają plan przyszłej działalności Funduszu Pracy i zmierzają do poparcia ruchu inwestycyjnego. Głównie chodzi tu o ruch budowlany, o poparcie budownictwa mieszkaniowego, gdyż jest to dziedzina, w której na więcej stosunkowo daje się zatrud-

nić ręk i najwięcej uruchomić produkcję krajową w licznych ośrodkach przemysłowej wtywórczości.

Taka — w najogólniejszych zarysach — jest linja kierunkowa działań, wytyczona ostatnio przez rząd.

I na tych przykładach widzimy, jak rząd sumiennie wywiązuje się ze swych zadań i odpowiedzialności. W tak ciężkich czasach, jakie przeżywamy, rząd jest nie tylko kierownikiem nawy państwa, ale i czynnikiem, regulującym zmiany, zachodzące pod wpływem kryzysu w warunkach życiowych wszystkich warstw społeczeństwa. Musi on uzgodnić interesy żywotne producenta i konsumenta, pracodawcy i pracobiorcy, wsi i miasta.

Rząd obecny dał dowód, że panuje nad sytuacją, że umie z żelazną konsekwencją łamać przeszkody kryzysowe, że pilnuje żywotnych interesów swych obywateli.

Akcja ożywienia procesów gospodarczych wyda tem większe plony, jeśli każdy obywatel zrozumie, że może liczyć w tym samym stopniu na państwo, jak państwo na niego.

Po podpisaniu paktu czterech

Echa we Francji i Londynie

Komunikat półoficjalny, wydany po podpisaniu paktu czterech w Rzymie stwierdza, iż stanowi on wydarzenie dyplomatyczne, którego znaczenie polega nie tylko na współpracy pomiędzy Anglią, Niemcami, Francją i Włochami, lecz przedewszystkiem na odprężeniu jakie nastąpiło w stosunkach francusko-włoskich.

Premjer Daladier wysłał do ambasadora de Jouvenela depezę w której wyraża zadowolenie z podpisania paktu czterech. Podpisanie paktu kładzie kres wszelkim pogłoskom, — które krążyły na temat rzekomo zamierzonej podróży Daladiera do Rzymu.

Omawiając w artykule podpisanie paktu 4 mocarstw, londyński „Daily Herald” stwierdza, że pakt ten stał się w Europie czynnikiem zamieszania. Wywołał on podejrzenie, że W. Brytania dąży do osłabienia autorytetu Ligi Narodów i zastąpienia jej przez spisek wielkich mocarstw. Wywołał on następnie obawy ze Wielkiej Brytanii i Włochy chętnie zmocniłyby rząd hitlerowski kosztownymi koncesjami, ja kich oczekują ze strony państw wschodnio-europejskich. Nowa seria paktów nieagresji — pisze „Daily Herald” — w znacznym stopniu zabezpiecza front wschodnio-europejski przed takimi ewentualnościami.

Z pomocą rolnictwu

Ważne postanowienia na nadchodzący rok gospodarczy

Ważne zagadnienia gospodarcze związane z rolnictwem przyniosły w wyniku obrad Komitetu ekonomicznego ministrów cały szereg decyzji, mających stworzyć możliwie korzystne warunki dla naprawy sytuacji w rolnictwie w najbliższym roku gospodarczym tak, by rolnik przystąpił do likwidacji zbiorów w możliwie dogodnych warunkach. Decyzje te zmierzają, zwłaszcza do dalszego usprawnienia akcji interwencyjnej, na rynku zbożowym i hodowlanym. W zakresie spraw zbożowych zostało postanowione że w przyszłym r. gospodarczym będą utrzymane dotychczasowe środki oddziaływania na poziom cen zboż w kraju, a mianowicie, ochrona celna, zwroty cel przy wywozie zboż i ich przetworów, akcja interwencyjnych zakupów, prowadzona przez

państwowe zakłady przemysłowo-zbożowe dla rolnictwa — pod rejestrowy zastaw rolniczy i tzw. kredyt zaliczkowy, oraz w granicach możliwości kredyt na zakup i magazynowanie zboż dla młynarstwa i kupiectwa wreszcie koncentracja wywozu zagranicę.

W zakresie tzw. zwrotu cel przy wywozie zboż i ich przetworów nastąpi w przyszłym roku gospodarczym poważna zmiana na korzyść rolnictwa i kupiectwa zbożowego, a mianowicie kwestjonowane w poprzednich latach i obowiązujące ostatnio tylko przez pewien okres czasu zwroty cel przy wywozie jęczmienia i owsa mają być utrzymane, zgodnie z intencją Komitetu ekonomicznego ministrów, przez cały nadchodzący rok gospodarczy, z tą różnicą w stosunku do obecnego stanu rze-

czy, że premia od jęczmienia ma być podniesiona do 6 zł. czyli do poziomu premii od pszenicy i żyta stawka zaś od owsa będzie utrzymana na poziomie dotychczasowym czyli zł. 4 od 100 kg

W rozporządzeniu o zwrotach cel przy wywozie zboż, które ukaże się w jednym z najbliższych numerów „Dziennika Ustaw” została umieszczona jeszcze jedna zmiana korzystna dla zainteresowanych sfer gospodarczych, mianowicie dotycząca terminu wymownienia premii. Dotychczas obowiązywał termin wymownienia 2 miesięczny, obecnie termin ten wynosić będzie 3 miesiące.

Z Rady Ministrów

Na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 15 bm. pod przewodnictwem p. premiera Jędrzejewicza uchwalono projekty Pana Prezydenta Rzplitej w sprawie zmiany niektórych postanowień ustaw o sądach m. in. obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego. Rada Ministrów uchwaliła rozporządzenie o połączeniu państwowego zakładu związków azotowych w Mościcach z państwową fabryką związków azotowych w Chorzowie w jedno przedsiębiorstwo wydzielone z administracji państwowej pod nazwą „Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i w Chorzowie”

Rada Ministrów powzięła również uchwałę w sprawie uposażenia morskiego dla członków załogi łodzi podwodnych

„Bohater i nadzieja Polski”

Szeroko rozpowszechniony dziennik amsterdamski „De Nieuwe Dag” zamieszcza obszerny artykuł zatytułowany „Bohater i nadzieja Polski — Józef Piłsudski”. Pisząc o ostatnich uroczystościach wileńskich z udziałem Marszałka Piłsudskiego autor opisuje ze szczerym entuzjazmem defiladę wojsk oraz podniosły nastrój uroczystości, która była nowym dowodem miłości wojska i społeczeństwa dla Marszałka Piłsudskiego. Autor kończy opis swych wrażeń słowami: „W uszach moich wciąż jeszcze brzmi okrzyk: „Niech żyje Piłsudski!”

Na rokowania londyńskie

W Londynie odbędą się dalsze pertraktacje dotyczące ustalenia szczegółów, udzielonej przez grupę angielską pożyczki na elektryfikację kolejowego węzła warszawskiego. Między innymi omówiony ma zostać program prac i plan zamówień instalacji niewyrobionych w Polsce.

W związku z temi rozmowami wyjechał z Warszawy wiceminister skarbu Adam Koc który stanął na czele komisji rzeczoznawców, mając ustalić z grupą angielską techniczne szczegóły całej transakcji.

Bilans handlu zagranicznego za pierwsze półrocze — plus 57,4 miliony

Bilans handlu zagranicznego Polski w pierwszym półroczu r. b. według tymczasowych obliczeń zamknięty został dodatniem saldem w wysokości 57,4 milionów złotych. W porównaniu do osiągniętego dodatniego salda w pierwszym półroczu r. ub. suma salda w pierwszym półroczu r. b. jest mniejsza o 47,6 miljn. zł. Osiągnięty jednak w tym roku rezultat należy uważać za pomyślny, gdyż reglamentacja importu towarów niemal na całym świecie stała się w pierwszym półroczu r. b. jeszcze bardziej rygorystyczną, wskutek czego obcoty handlowe międzynarodowe doznały dalszego wybitnego skurczenia. Poza tem fluktuacje kursowe dolara i funta angielskiego wpłynęły również hamująco na rozwój handlu zagranicznego i stały się dodatkową trudnością w walce konkurencyjnej na rynkach zbytu.

Wesprzyjmy naszych skrzydlatych bohaterów!

Organizacja zbiórki na Challenge w r. 1934

W zeszłorocznych międzynarodowych zawodach lotniczych zwanych Challenge, zwyciężyła Polska dzięki znakomitym konstruktorom lotniczym ze śp. inżynierem Wigurą na czele, oraz dzięki bohaterstwu pilotowi śp. por. Żwirce. Imię Polski rozbiły się w triumfie na całym świecie, a radość i słuszną dumą narodową była udziałem całego społeczeństwa.

W roku 1934 zawody Challenge, odbędą się w Polsce i znów do konkurencji o palmę pierwszeństwa staną piloci i konstruktorzy lotniczy całego świata, i naszym bohaterom powietrza przyjdzie zów stoczyć szlachetną walkę o zwycięstwo i o sławę Polski, w tej międzynarodowej konkurencji i to z narażeniem życia.

Centralny Komitet fundacji ś. p. Żwirki i Wigury zorganizował najbardziej dogodną formę składek społeczeństwa na cel powyższy, przez wydanie książeczek składowych ze znaczkami

o wartości od 10—50 groszy każda. Te groszowe składki, jeżeli będą dawane z serca i przez wszystkich, stworzą kapitał który pozwoli zaopatrzyć naszych lotników w najlepsze aparaty, wybudowane całkowicie w kraju, według planu polskich konstruktorów i rękami polskich robotników.

Kasowanie znaczków dokonywa się przez przepisanie odpowiedniego znaczka swoim nazwiskiem albo pieczętką firmy, albo przez zwykłe przekreślenie.

Jak najmniejsza śrubka w motorze lotniczym decyduje nieraz o sprawności aparatu, a nawet życiu lotnika, tak i najdrobniejszy grosz złożony na cel fundacji decyduje o zwycięstwie Polski w międzynarodowym Challenge. Nie wątpimy więc, że patriotyczny ogół popieszy chętnie z datkami ażeby do tego zwycięstwa się przyczynić!

Socjaliści francuscy między sobą

Piekielko nieporozumienia przygotowuje kryzys gabinetowy

Paryski kongres socjalistów francuskich stał się widowiskiem burzliwych zaisc i porządkiem rozprężenia wewnętrznego w ten stronnictwie. Nie pomogły hasła, rozwiazane i wymalowane czerwonymi literami na sali obrad, hasła tej treści: „unikajmy formuły, która dzieli”, „szukajmy postępowania, które łączy” itp.

Prawdziwą burzę wywołała sprawa organu partyjnego „Le Populaire”. Docho dzilo do takiego napięcia, że niejednokrotnie omal, że nie wynikła bójka wśród delegatów. Mianowicie naczelny redaktor tego pisma, deputowany Blum oskarżał dyrektora administracyjnego „Le Populaire”. Delegat Lebas gromił i jednego i drugiego, twierdząc, że w organie socjalistycznym nie dopuszcza się pracowników do przystępowania do robotniczych organizacji socjalistycznych, że szereg artykułów redakcja odrzuciła m. in. pisane przez Renaudela.

Zgłoszono wreszcie kilka wniosków: Renaudela, Zyromskiego i Vincent Aurioia. Wniosek posła Renaudela, proponował uznanie przez kongres stanowiska grupy parlamentarnej. Wniosek Zyromskiego kategorycznie stanowisko to potępiał. Vincent Aurioi, uznając błędy popełnione przez parlamentarzystów, wzywa w swym wniosku do zachowania jedności stronnictwa.

Pod znakiem swastyki

KAGANIEC I KASYNA GRY.

Gabinet Rzeszy uchwalił m. in.: 1) ustawę o konfiskacie majątku partii socjal-demokratycznej i innych ugrupowań politycznych, uznanych za antypaństwowe, 2) ustawę o odebraniu obywatelstwa przyznanego pewnym obcokrajowcom, oraz o pozbawienie praw obywatelskich tych Niemców, którzy działają zagranicą na szkodę państwa niemieckiego, 3) ustawę zakazującą tworzenia nowych stronnictw politycznych w Rzeszy i ustawę o licencjach na otwarcie kasyn gry.

ZEMSTA NA B. KANCLERZU.

Tajna policja aresztowała pięciu krewnych b. kanclerza Rzeszy Scheidemanna, jednego z czołowych przywódców partii socjal-demokratycznej za to, że Scheidemann ogłosił artykuł, zwalczający Hitlera w jednym z dzienników amerykańskich.

W SIDŁACH HITLEROWSKICH.

Bojkot towarów niemieckich, zmusił wielu przemysłowców niemieckich do likwidowania swych placówek w Niemczech i przenoszenia ich zagranicę. Niemiecki dziennik „Der Deutsche Industrie-und Handelstag” przestrzega przed tem zjawiskiem, twierdząc, że graniczy to ze wdradą stanu.

KRUPP I THYSSEN.

Kanclerz Hitler powołał do życia generalną radę gospodarczą, jako ciało doradcze rządu Rzeszy. Do rady weszli m. in. znani przemysłowcy nadreńscy Krupp von Bohlen, Fritz Thyssen i bankier dr. Vögler.

WALKA Z NAZWAMI MIAST.

Usuwanie wszystkie dowody przynależności historycznej śląska do Polski, Niemcy przekształcają lub w zupełności zmieniają nazwy miast, w których brzmieniu pozostają choćby ślady pierwiastków słowiańskich. Ostatnio rada miejska uchwaliła zmienić „trudną do wymówienia dla Niemca” nazwę miasta Kandrzin na śląsku. Kandrzin ma otrzymać nazwę „Heydebreck” (kapitan von Heydebreck brał udział w walce przeciw powstańcom śląskim).

KASTL USTĄPIŁ.

Długoletni wiceprezes Związku Przemysłu Niemieckiego tajny rada Kastl zgłosił ustąpienie ze swego stanowiska. Kastl reprezentował Niemcy w czasie obrad rzeczoznawców finansowych przed konferencjami haskiemi.

Pozdrowienia hitlerowskie w urzędach

Minister Fritsch ogłosił do naczelnych władz Rzeszy oraz rządów krajowych okólnik w którym nakazuje aby pozdrowienie hitlerowskie, stosowane dotychczas przez członków partii narodowo socjalistycznej było wprowadzone do urzędów. Urzędnicy państwowi w służbie i poza służbą obowiązani będą witać się podniesieniem dłoni na wzór faszystowski.

Wniosek Bracka wzywał uczestników do poddania się uchwałom większości. Propozycja Bracka wywołała zajadłą dyskusję, w której wzięli udział Renaudel oraz Blum. Wniosek Bracka przyjęty został 3.143 głosami przeciwko 720 głosom, zwolenników Renaudela.

W czasie przerwy odbyło się posiedzenie grupy parlamentarnej, która, nie uchwalając żadnych specjalnych wniosków doszła do przekonania, że różnice poglądów, nurtujące obóz socjalistyczny są nie do przewyciężenia. Po przerwie gło-

wanie przyniosło Renaudelowi zupełną przegraną, gdyż przeciwko jego wnioskowi wypowiedziało się 2556 delegatów, za wnioskiem — 815, wstrzymujących się od głosowania było 692 delegatów.

Obrady odbywały się w tak napiętym rastraju, że przewodniczący zmuszony był ciągle uspakajać rozgorączkowaną salę.

Pozostanie nadal w stronnictwie grupy parlamentarnej, składającej się z 60—70 członków wydaje się niemożliwe. Rozłam w stronnictwie jest tylko kwestją najbliższych godzin.

„Jesteśmy wszyscy hitlerowcami“...

Co pisze „Posener Tageblatt” o Niemcach w Polsce

Po całkowitym upadku niemieckiego życia partyjnego w Rzeszy, widać w jakim stopniu kierownicy Niemców w Polsce byli i są uzależnieni od narodowo - politycznych pretensyj oficjalnej polityki niemieckiej. Maska już opadła. Kto jeszcze wątpił o wiarygodności tej zależności od Berlina, tego przekonać może i musi artykuł, jaki opublikował „Posener Tageblatt” w numerze z 9 bm.: „Niebezpieczeństwa i zadania”.

W artykule tym autor twierdzi z zalem, że Niemcy w Polsce naskutek wyjątkowej sytuacji nie mają żadnej możliwości dania wyrazu duchowego uczestniczenia w rewolucji narodowo - socjalistycznej. Za to przyznaje się do tej rewolucji oraz współudział w zrewolucjonizowaniu ducha nie-

mieckiego zostało postawione zupełnie wyraźnie, oraz postawione za wszystkich Niemców stwierdzenie, że „My Niemcy w Polsce, jesteśmy wszyscy narodowymi socjalistami”.

Należy zapytać: „w czyjem imieniu mówi „Posener Tageblatt?” względnie czy deklaracja: „my, Niemcy w Polsce, jesteśmy wszyscy narodowymi socjalistami” — została złożona z pełnym uprawnieniem oraz w imieniu wszystkich Niemców w Polsce? Czy jest to tylko czcza przechwałka, czy też w rzeczywistości niemiecka mniejszość w Polsce tak samo rozumie, jak „Posener Tageblatt”. Ta odpowiedź leży w interesie ludności niemieckiej zamieszkującej naszą ziemię.

Potop lodowy — końcem świata

Świat może zginąć za milion lat a nawet... jutro

Lion Lewis, słynny geolog amerykański, zapewnia, że koniec świata nastąpić może nie tylko za sto, tysiąc lub milion lat, ale także jutro, pojutrze — każdej chwili.

Hipotezę zaś swoją opiera na następujących danych: kolo bieguna południowego panuje zimno, a śnieg pada tam prawie bez przerwy. Opad śniegu wynosi pionowo przez 10.000 lat — 92 kilometry głębokości! A ponieważ niema tam ani deszczów, ani tajania, śnieg pod ciśnieniem własnego ciężaru zbija się w lód, którego olbrzymie masy ciągle wzrastają. Obecnie powłoka lodowa na biegunie południowym jest

przestrzennie tak wielka, jak Ameryka Północna.

W chwili gdy lody prysną, będziemy zgubieni, nastąpi bowiem potop lodowy. Setki milionów metrów sześciennych lodu przejdą przez Ocean Atlantycki, a na puste miejsce na biegunie południowym zwali się od wschodu Ocean Indyjski, a od zachodu ocean Spokojny. Potop lodowy opłynie Afrykę północno - zachodnią, południowy - wschód półwyspu Skandynawskiego i zachodnią Rosję, niszcząc wszystko po drodze. Po tym potopie nastąpi, według Lewisa, okres lodowy na naszej kuli ziemskiej.

Nasz wywiad z Radkiem o Gdyni

rozległ się głośnie echem i w Polsce i zagranicą

Nasz wywiad z naczelnym redaktorem „Izwestij”, Karolem Radkiem, podczas jego pobytu w Gdyni rozległ się głośnie echem zarówno w prasie polskiej, jak i zagranicznej. W prasie polskiej oświadczenie Radka ukazało się w pełnym brzmieniu; zamieściły je wszystkie poważniejsze dzienniki, nie wyłączając opozycyjnych.

Jeśli chodzi o prasę zagraniczną, to o-

świadczenie Radka oczywiście zamieściły dzienniki sowieckie, dalej francuskie, szwajcarskie i angielskie, oraz prasa bałtycka. W prasie niemieckiej ograniczono się do suchej wzmianki, w której pobyt Radka na Pomorzu i w Gdyni starano się jakby celowo zbagatelizować a specjalnie pominięto milczeniem oświadczenie Radka dotyczące Gdyni. Poza wywiadem, mówią-

cym o historycznym znaczeniu Gdyni — Radek w księdze pamiątkowej magistratu gdynińskiego wpisał następujące słowa:

„Wielkie zwycięstwo pracy polskiej. Bodajby Gdynia wzmocniła dobre stosunki Polski z Z. S. R. R., oparte na wzajemnej pracy. Morze może łączyć”.

W związku z powyższymi oświadczeniami publicyści sowieckiego warto zwrócić uwagę na artykuł, jaki zamieścił na łamach berlińskiego „Tagu” poseł niemiecko - narodowy Freytag - Loringhoffen o paktach wschodnich, w którym m. in. pisze:

„Rosja wróciła do Europy, do koła mocarstw Ententy oraz do państw słowiańskich. Ten powrót jest wydarzeniem, którego znaczenia historycznego nie należy umniejszać przez lekkomyślny optymizm. Przedewszystkiem wystrzegać się należy po głądów Brueninga i Curtiusa, którzy witali zbliżenie rosyjsko - francuskie jako leżące w interesie pokoju światowego, cieszyli się odprężeniem w Europie wschodniej i usypiali czujność opinii niemieckiej tłumaczeniem, że Niemcy zabezpieczone są przed wszelkimi możliwościami traktatem berlińskim. Rosja powróciła do Europy tak samo, jak już w latach 1904—1905 po okresie rewolucji. Podobnie, jak wówczas, powrót ten nastąpił w ścisłym porozumieniu z Francją, przyczem Anglja była dokładnie poinformowana — tak i teraz nad całą sytuacją panuje nowa przyjaźń rosyjsko - francuska, oraz pokój rosyjsko - angielski. Dla Niemiec wynikają stąd specjalne obowiązki” — kończy Freytag - Loringhoffen.

Radek w Gdyni

Na zdjęciu naszym widzimy (od strony lewej) korespondenta sowieckiej agencji telegraficznej Tass w Warszawie p. Kowalskiego, Karola Radka i kapitana portu w Gdyni komandora Kańskiego.

Dogorywająca konferencja

Paryski „Figaro” pisze m. in. — Konferencja londyńska zamiera nikt jednak niema od wagi tego powiedzieć głośno, aby nie uraził Mao Donald, który jeszcze kilka dni temu dla uratowania konferencji omal nie związał losów funta sterlinga z dolarem.

Rokowania handlowe z Czechosłowacją

Biuro traktatowe przy izbie przemysłowo - handlowej w Warszawie opracowuje materiały negocjacyjne do rokowań handlowych z Czechosłowacją. Z ramienia rady traktatowej w rokowaniach handlowych polsko - czechosłowackich weźmie udział b. minister Marjan Szydłowski.

Termin rozpoczęcia rokowań zostanie wyznaczony przez dyrektora departamentu handlowego ministerstwa przemysłu i handlu p. Sokolowskiego, który w dniu 17 bm. powraca z Londynu.

Na rynku pracy

— W Wilamowicach pod Krakowem uruchomiona została kłalnica mechaniczna, w której znalazło zatrudnienie około 100 robotników.

— W okręgu białostockim uruchomiono kilka kłalni i przedalni, do których przyjęto około 100 robotników.

— Huta „Katarzyna” w Sosnowcu zwiększyła stan zatrudnienia do 1.100 robotników.

— Kopalnia węgla „Janina” w Libiążu, zatrudniająca 700 robotników, przeszła z 3 dni na 4 dni pracy w tygodniu.

— Jaworznickie Komunalne Kopalnie Węgla w Jaworznie, zatrudniającej 1.700 robotników, przeszły z 4 na 5 dni pracy w tygodniu.

Cement tańszy

Na posiedzeniu polskich fabryk cementu, należących do kartelu zapadła jednomyślna uchwała stosowania zleconych przez p. ministra przemysłu i handlu cen cementu, ustalonych w lutym rb., do końca roku bieżącego.

W związku z tem pogłoski o rozwiązaniu kartelu cementowego stały się w chwili obecnej zupełnie nieaktualne wobec uzgodnienia po głądów fabryk na bieżące kwestje.

